

1901190103020001
EXAMINATION OCTOBER 2024
MASTER OF SOCIAL WORK (THIRD SEMESTER)
COMMUNITY ORGANIZATION

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks : 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination: **MASTER OF SOCIAL WORK (THIRD SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject: **COMMUNITY ORGANIZATION**
  - c. Subject Code No: **1901190103020001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 Write short answers of the following:

2*5=10

- (1) Write down any one definition of Community Organisation.
- (2) What is the meaning of Mobilization in the context of Community Organisation?
- (3) Give the Meaning of Programme Planning.
- (4) Define the term Community Development.
- (5) What is Bonded Labour? Give any one example of it.

Q.2 Discuss the Historical Development of Community Organization as a Method of Social Work in the West and in India.

13

OR

Explain the important provisions in the Child Labour (Prohibition and Regulation) Act of 1986.

13

Q.3 Discuss about Community Development Programme and Panchayati Raj System. **13**

OR

Explain the role of voluntary organizations in community organization as a non-party political process with relevant examples. **13**

Q.4 Elaborate the phases in the community organization process with suitable examples. **14**

OR

Write short notes of the following: **7+7**

- (1) Skills of Community Organization.
- (2) Scopes of Social Welfare Programmes.

*****

Gujarati Version

[Max. Marks: 50]

Q.1 નીચેના આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો: **2*5=10**

- (1) સામુદાયિક સંગઠનની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા જણાવો.
- (2) સમુદાય સંગઠનના સંદર્ભમાં 'એકત્રિકરણ' એટલે શું?
- (3) કાર્યક્રમ આયોજનનો અર્થ જણાવો.
- (4) સામુદાયિક વિકાસનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (5) બોન્ડેડ લેબર (બંધુવા મજૂર) એટલે શું? તેનું એક ઉદાહરણ લખો.

Q.2 પશ્ચિમ અને ભારતમાં સામાજિક કાર્યની પદ્ધતિ તરીકે સમુદાય સંગઠનના ઐતિહાસિક વિકાસની ચર્ચા કરો. **13**

અથવા

1986 ના બાળ મજૂરી (પ્રતિબંધ અને નિયમન) અધિનિયમની મહત્વપૂર્ણ જોગવાઈઓ સમજાવો. 13

Q.3 સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમ અને પંચાયતી રાજ પ્રણાલી વિશે ચર્ચા કરો અને સમુદાય સંગઠન પ્રક્રિયામાં તેની ભૂમિકા સમજાવો. 13

અથવા

બિન-પક્ષીય રાજકીય પ્રક્રિયા તરીકે સમુદાય સંગઠનમાં સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા સંબંધિત ઉદાહરણો સહ સમજાવો. 13

Q.4 સામુદાયિક સંગઠન પ્રક્રિયાના તબક્કાઓને યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. 14

અથવા

નીચે આપેલ પર ટૂંક નોંધ લખો.

7+7

- (1) સામુદાયિક સંગઠન માટેની જરૂરી કુશળતાઓ.
- (2) સમાજ કલ્યાણ કાર્યક્રમોનાં કાર્યક્ષેત્રો.

***** END *****